

31. Liikennelaitos

ALKUSANAT JA KATSAUS VUODEN PÄÄTAPAHTUMIIN

Henkilöautojen lisääntyminen Helsingissä jatkui edelleen kertomusvuodenkin aikana. Tämä vaikutti haitallisesti liikennelaitoksen toimintaan. Matkustajamäärät alenivat varsinkin esikaupunkilinjoilla. Siitä huolimatta lisättiin matkustajapalvelua sekä paikkakilometrien määrän että linja-autokaluston laadun suhteen.

Vuoden 1965 liikennepalvelu parantui kaupunginvaltuuston päätettyä, että eräät liikennelaitoksen matkalippuedut (koululais- ja invaliidiliput) ulotetaan koskemaan myös yhteistariffin muita osapuolia.

Matkalippujen hinnat pysyivät ennallaan.

Kertomusvuoden taloudellinen tulos oli tappiollinen, mutta huomattavaa on, että kustannuksia valvomalla ja eräillä organisaation ja menetelmien korjaustoimenpiteillä talousarvion menosummaa alitettiin siitäkkin huolimatta, että menoihin sisältyy myös ennakolta arvioimattomia kustannuksia.

Matkustajapalvelun tehostamiseksi perustettiin kaksi uutta myynti- ja neuvontatoimistoa.

Lapinlahden sillan valmistuttua muutettiin osa Lauttasaaren liikennettä kulkemaan sen kautta. Eräitä linja-autoreittejä jatkettiin ja perustettiin yksi uusi linja.

Matkailijoiden palvelemiseksi varustettiin 2 kpl 3T-linjan raitiovaunua ääninauhamenetelmän avulla pysäkki- ja nähtävyytkuulutuksella.

Ajokalustoa lisättiin. Tämän lisäyksen ja romutusten avulla kaluston keski-ikää alennettiin. Hankinnoissa kiinnitettiin huomiota matkustusmukavuuden lisäämiseen ja kaluston soveltamiseen kuljettajarahastukseen.

Vartiokylän hallin rakennustyö aloitettiin 8.3. ja harjannostajaiset pidettiin 19.11. Työolosuhteiden parantamiseksi siirrettiin osa pääkonttoria Siltasaarenkatu 12:een kaupungin muilta laitoksilta vapautuneisiin tiloihin.

LAITOKSEN TALOUS

Kuten oheisista taseista käy ilmi, osoittaa laitoksen taloudellinen tulos 12 155 915,20 markan suuruisia tappiota, kun jätetään huomioon ottamatta kaupunginvaltuuston päätöksen mukainen laitoksen pääomalle laskettava 6 %:n korko, jota liikennelaitoksen ei tarvitse maksaa, kuten kaupungin muiden laitosten. Vuoden 1964 tulokseen verrattuna tappio on 5 244 212,42 markkaa suurempi. Tämä on kuitenkin näennäistä sen johdosta, että tulot jäivät arvioitua 3,6 mmk pienemmiksi matkustajamäärän vähenemisen johdosta ja että menoihin sisältyy kustannuksia, joita talousarviossa ei ole voitu täysimääräisinä ottaa huomioon, kuten esim. palkka- ja eläkemenojen indeksikorotuksista aiheutuneet kulut 3,3 mmk.

Henkilöstömenojen osuus kaikista menoista oli 70,8 %. Välittömät palkkamenot kohosivat 4,97 mmk eli 12,9 %. Henkilökunnan lukumäärä oli 31.12.65 4 096, joten lisäksi edellisestä vuodesta oli 81 henkilöä.

Eläkeläisten lukumäärä oli 31.12.1965 1 147 ja lisäksi vuoden 1965 aikana 67. Eläkemenojen lisäksi oli 0,73 mmk eli 13,0 %.

Henkilöstömenojen kokonaislisäys edelliseen vuoteen verrattuna oli 6,05 mmk eli 13,1 %.

Poistojen kasvu 4,8 % johtui linja-autokaluston lisäyksestä. Verot ja vakuutukset pienenivät 30,8 % edelliseen vuoteen verrattuna pääasiallisesti veroperusteiden muutoksesta (verojen siirtymisestä polttoaineiden hintoihin). Linja-autojen ja raitiovaunujen käyttövoima ja korjaustarvikkeet samoinkuin sekalaiset menot osoittivat nousua johtuen osaksi sähkön hinnan korotuksesta, runsaslumisen talven aiheuttamasta lisätyöstä ja lisääntyneistä puvustokustannuksista.

Varsinaiset tulot olivat 61 528 393,23 mk, joka on 2 573 945,10 mk suurempi kuin vuoden 1964 vastaava luku. Tulojen vähäinen nousu johtui lähinnä yhteistariffin aiheuttamasta lisätuotosta alkuvuoden aikana, koska yhteistariffi astui voimaan 1.5.64. Matkustajien määrä väheni 5,2 milj., sillä vuonna 1964 oli matkoja 146,7 milj. ja kuluneena vuonna 141,5 milj.

Eri toimintamuotojen menot ja tulot käyvät ilmi laitoksen tilinpäätöstaseista, jotka ovat sivulla 12.

KANTAOMAISUUDE MUUTOKSET

KANTAOMAISUUDEN ARVO 1.1.1965 ...		80 569 461
-----------------------------------	--	------------

Lisäykset :

Talousarvion pääomamäärärahoilla hankittu	6 260 318	
Keskeneräisistä uudishankinnoista siirretty ..	<u>3 582 849</u>	9 843 167

Vähennykset:

Poistot	6 954 611	
Myyntit ja romutukset	<u>126 266</u>	7 080 877

KANTAOMAISUUDEN ARVO 31.12.1965 ..		<u><u>83 331 751</u></u>
------------------------------------	--	--------------------------

Katsota taulukkoa sivulla 48.

OMAISUUSTASE JOULUKUUN 31. PÄIVÄNÄ 1965**Vastaavaa:**

Varsinainen omaisuus

Rahoitusomaisuus	mmk	mmk
Kassavarat	0,04	
Tilisaatavat	<u>0,57</u>	0,61

Vaihto-omaisuus

Varastot		3,50
----------------	--	------

Käyttöomaisuus

Liikennekiinteistöt	32,32	
Asuntokiinteistöt	1,40	
Radat ja ajojohdot	6,79	
Raitiovaunusto	20,16	
Linja-autovaunusto	21,15	
Johdinjaunusto	0,15	
Johdinautojen ajojohdot	0,08	
Henkilö- ja pakettiautot	0,10	
Lautta	0,04	
Kalusto	0,94	
Puhelinosuudet	0,13	
Keskeneräiset uudishankinnat	<u>0,07</u>	83,33

Siirtyvät erät

Nostamattomat määrärahat		4,55
--------------------------------	--	------

Tilivuoden tappio		12,15
-------------------------	--	-------

mmk 104,14

Vastattavaa:

Vieras pääoma

Lyhytaikainen

Tilivelat	3,10	
Talletetut vieraat varat	0,55	
Konttokuranttivelka	<u>12,61</u>	16,26

Pitkäaikainen

Pääomavelka kaupungille		83,33
-------------------------------	--	-------

Siirtyvät erät

Vapaina siirtyneet määrärahat	2,57	
Sidottuina siirtyneet määrärahat	<u>1,98</u>	4,55

mmk 104,14

TULOSTASE JOULUKUUN 31. PÄIVÄNÄ 1965

VARSINAISET MENOT:

	mmk	mmk
Hallinto:		
Yleiset hallintomenot	0,18	
Yhteiset osastot	2,79	
Tarverahat	0,16	
Huoneistomenot	<u>0,14</u>	3,27
Raitoliikenne:		
Liikennehenkilökunnan palkat	10,08	
Käyttövoima	1,98	
Radat ja ajojohdot	1,86	
Vaunuston korjaukset ja huolto	4,37	
Käyttörakennukset	0,51	
Käyttöomaisuuden poistot	<u>2,20</u>	21,00
Linja-autoliikenne:		
Liikennehenkilökunnan palkat	18,78	
Poltto- ja voiteluaineet	2,42	
Autoverot ja vakuutukset	1,76	
Vaunuston korjaukset ja huolto	8,07	
Käyttörakennukset	0,90	
Ulkopuolisten suorittamat ajot	1,10	
Käyttöomaisuuden poistot	<u>4,67</u>	37,70
Laivaliikenne:		
Palkat	0,11	
Muut menot	0,05	
Käyttöomaisuuden poistot	<u>0,02</u>	0,18
Asuntokiinteistöt:		
Palkat	0,02	
Muut menot	0,12	
Käyttöomaisuuden poistot	<u>0,04</u>	0,18

Yhteiset sekalaiset menot:

Vuokrat	0,03	
Vakuutukset	0,27	
Korot	0,46	
Työkalujen ja kaluston hankinta	0,08	
Työntekijäin ja viranhaltijain erinäiset edut		
Eläkkeet	6,35	
Sosiaaliturvamaksut	2,39	
Muut edut	0,17	
Hallintorakennukset	0,06	
Sekalaiset liikennemeno	1,38	
Käyttöomaisuuden poistot	0,16	
		11,35
		<u>mmk 73,68</u>

VARSINAISET TULOT:

	mmk	mmk
Raitiliikenne		17,94
Autoliikenne		33,53
Laivaliikenne		0,18
Asuntokiinteistöt		0,21
Yhteiset lipputulot:		
Koulu- ja invalidiliput	2,76	
Virkamiesliput	0,64	
Kaupungin alennuslippuavustus	3,78	
Muut liput	1,24	8,42
Sekalaiset tulot		1,25
Tilivuoden tappio		12,15
		<u>mmk 73,68</u>

Omakustannusperiaatteiden mukaan, jolloin käyttöomaisuuden korko laitokseen sijoitetulle pääomalle on laskettu 6 % mukaan, olisi laitoksen tulos tappiota 16,99 mmk.

VARASTOJEN KEHITYS

OMAT VARASTOT 1.1.1965		3 329 205
------------------------------	--	-----------

Ostot v. 1965

Omaan varastoon	5 605 346	
Kaupintavarastosta	1 174 760	
Itse tehdyt tarvikkeet	<u>110 086</u>	6 890 192

Kulutus v. 1965

Omasta varastosta	5 341 381	
Kaupintavarastosta	1 174 761	
Itse tehdyt tarvikkeet	118 671	
Epäkurantin tavarain poisto	<u>95 397</u>	6 730 210

OMAT VARASTOT 31.12.1965		<u><u>3 489 187</u></u>
--------------------------------	--	-------------------------

KAUPINTAVARASTOT 1.1.1965 1,190 mmk ja 31.12.1965 1,086 mmk.

Oman varaston arvo on suurentunut 0,160 mmk eli n. 4,8 %, kulutus on noussut 0,437 mmk eli n. 7 %. Kun otetaan huomioon hintojen tavanmukainen nousu, veroperusteiden muutoksesta johtunut kaasuöljyn hinnannousu sekä toimintavarmuuden vaatimat tilausrajatarkistukset, voidaan todeta, että varastotoiminta on edelleenkin kehittynyt edulliseen suuntaan. Tätä tukee myös toteamus siitä, että varaston kiertonopeus on noussut 2,01:een, kun se v. 1964 on ollut 1,65.

LIIKENNE

Autoliikenne

Lähinnä henkilöautokannan voimakkaan kasvun vuoksi ovat matkustajamäärät vähentyneet (kokonaisvähennys 3,52 %).

Ajokilometrimäärä oli v. 1965 28 461 844 km, joten lisäystä oli 1,34 %.

Yksityisiltä liikennöitsijöiltä vuokratuilla linja-autoilla ajettiin tungosaikoina yhteensä 1 078 997 km, jotka sisältyvät edellämainittuun määrään.

Vuoden alussa oli linja-autolinjoilla arkipäivien tungosaikaliikenteessä 396 diesel- ja 17 johdinautoa, kesällä 295 diesel- ja 10 johdinautoa, vuoden lopussa 403 diesel- ja 17 johdinautoa.

Kertomusvuonna tehtiin autolinjaverkostossa seuraavat muutokset:

- 01 02 lopetettiin linja 41A ja 41 johdettiin myös tungosaikoina kulkemaan Puotinharjun kautta.
- 22 02 linja 13 reittiä jatkettiin Kauppatorilta Marian sairaalaan.
- 01 06 avattiin linja 15 reitille Siltasaari—Taka-Töölö.
- 12 07 linjojen 24 ja 24A päätepysäkit siirrettiin Rautatientorilta asema-aukiolle.
- 11 08 linjan 52 reitti siirrettiin kulkemaan Asesepäntien kautta.
- 01 09 linjan 14 reitti siirrettiin suunnassa Töölö—Eira Runeberginkadulle välillä Arkadiankatu—Malminrinne.
- 01 09 linjojen 22, 25, 26 ja 29 päätepysäkit siirrettiin Yrjönkadulta Simonkentälle. Keskustasta lähdettäessä kyseiset linjat sekä linja 34 siirtyivät reitille Kampinkatu—Fredrikinkatu—Arkadiankatu—Runeberginkatu.
- 01 09 yöliikenne linjojen 26N ja 27N päätepysäkit siirrettiin Rautatientorille.
- 01 09 linjaa 71 harvennettiin ja kaikki apuautot saivat linjatunnuksen 71A (Sörnäinen—Strömbergin tehdas).
- 01 09 linjaa 18 jatkettiin Meilahden klinikka-alueen pihaan.
- 04 10 Lapinlahden sillan valmistuttua siirrettiin linjat 23 ja 24A kulkemaan uuden sillan kautta. Lisäksi muutettiin linjojen 23, 23N ja 24 ajoreittejä Lauttasaaressa ja linja 24A jatkettiin Lauttasaaren teollisuusalueella Melkonkujalle.

Raitiovaunuliikenne:

Vuoden alussa oli arkipäivien tungosaikaliikenteessä 123 moottori- ja 76 perävaunua, kesällä 94 moottori- ja 35 perävaunua, syyskuun alusta vuoden loppuun 122 moottori- ja 76 perävaunua. 4-akselisia vaunuja oli liikenteessä kaikkiaan 105, joista 80 moottori- ja 25 perävaunuja.

Toimintavuoden aikana ei suoritettu linjamuutoksia.

Lauttaliikenne:

Korkeasaari—Högholmen moottorilautta suoritti aikana 1. toukokuuta 10. lokakuuta kaikkiaan 2 244 edestakaista vuoroa Korkeasaareen kuljettaen yhteensä 321 673 matkustajaa, joista 211 500 aikuisten, 97 600 lasten ja 12 573 koululais- ja retkeilylipuilla. Lisäksi suoritti lautta 379 edestakaista vuoroa Suomenlinnaan 22. huhtikuuta—30. huhtikuuta ja 11. lokakuuta—25. lokakuuta välisinä aikoina.

Liikenteen suunnittelu:

Vuoden aikana suoritettiin tavanomaisten talvi- ja kesämatkustajalaskentojen lisäksi useita erillisiä laskentoja sekä kuormitustarkkailuja. Liikennesuunnitteluosasto laati tavanomaisen kilometri- ja matkustaja-arvion seuraavalle vuodelle.

LIIKKUVA KALUSTO

Liikkuva kalusto kasvoi lukumääräisesti edelliseen vuoteen verrattuna linja-autojen hankintamäärän oltua melko suuren. Linja-autokaluston keski-ikä olikin vuoden lopussa pienin moniin vuosiin. Raitiovaunu- ja johdinautokalustossa tapahtui pientä vähenemistä romuttamisen johdosta, sillä uutta kalustoa ei hankittu. Taulukko osoittaa liikkuvan kaluston määrän vaihtelun viime vuosina.

Liikkuva kalusto	1961	1962	1963	1964	1965
Linja-autot:					
Vuoden aikana hankittu	83	67	73	42	81
Vuoden aikana romutettu	19	24	50	41	52
Lukumäärä vuoden lopussa	444	487	511 ¹⁾	514 ¹⁾	543
Turistivaunuja	2	2	1	1	1
Johdinautot:					
Lukumäärä vuoden lopussa	26	26	26	25	23
Raitiovaunut:					
Moottorivaunuja, 4-akselisia	111	111	111	111	111
Moottorivaunuja, 2-akselisia	91	91	84	84	83
Perävaunuja, 4-akselisia	30	30	30	30	30
Perävaunuja, 2-akselisia	100	100	91	89	84
Alukset:					
Moottorilautta »Korkeasaari-Högholmen»	1	1	1	1	1

¹⁾ Näihin lukuihin sisältyvät myös vuokralla olevat koeautot.

Kaluston hankinnassa pyrittiin aikaisempaan tapaan tarkoituksenmukaisuuteen ja matkustajien mukavuuteen ja turvallisuuteen samalla ottaen huomioon standardisointinäkökohdat. Hankittu kalusto oli varustettu liitälaitteilla kuuma-vesiulkosäilytystä varten, joten se voidaan kokonaisuudessaan ottaa valmistuvan Vartiokylän varikon käyttöön.

Toimintavuoden aikana oli laitoksen käytössä kuusi 12-metristä koeautoa ja näistä saatujen kokemusten perusteella tilattiin 30 kappaletta 12-metrisiä linja-autoja kotimaiselta valmistajalta. Autot pyritään saamaan mahdollisimman hyvin myös kuljettajarahastukseen soveltuviksi.

LIIKKUVAN KALUSTON JA RATOJEN KUNNOSSAPITO

Linja-autojen, raitiovaunujen ja rataverkoston huolto- ja korjaustoiminnassa on rationalisoinnin johdosta tapahtunut monia parannuksia ja muutoksia työn kuluissa ja tehtävien jaossa. Tuotantopalkkioperiaatteella tapahtuva suorituspalkkaus saatiin käyntiin. Tutkimustoimintaa laajennetaan ja kehitetään tulevaisuudessaakin. Osastoilla otettiin käyttöön uudet suorituspalkkaukseen soveltuvat määräinsarjat.

Linja-autojen huolto- ja korjaustoiminta tapahtui samoissa tiloissa Ruskeasuon ja Koskelan varikoilla kuin edellisenäkin vuonna. Vaikka kaluston määrä ja ajokilometrimäärä ovat kasvaneet, on osaston henkilökuntaa voitu vähentää rationalisoinnin ansiosta. Lisääntyvä määräaikaishuoltotyö on vähentänyt satunnaisten korjausten määrää tuntuvasti. Autokorjaamo-osasto on toiminut Vartiokylän varikon alihankkijana ja työnvalvontatehtävissä.

Huolto- ja korjaustoiminta lukujen osoittamana:

	1961	1962	1963	1964	1965
Alustankorjauksia	4 568	2 840	1 729	1 633	1 240
Korinkorjauksia.....	547	549	532	635	805
Maalauksia	250	249	321	397	502
Moottorien täyskorjauksia	76	106	120	100	84
Huoltokorjauksia (satunn.)	20 335	20 379	19 854	21 710	10 820
Kolhiokorjauksia	1 380	1 439	1 203	1 505	1 690

Määräaikaishuollot:

II—V	—	—	8 697	9 945	10 180
VI—VIII	—	—	146	173	197

Raitiovaunujen korjaukset on edellisten vuosien tapaan hoidettu Töölön ja Valtilan korjaamoilla sekä huolto- ja pienehköt korjaukset Koskelan, Töölön ja Valtilan varikoilla. Johdinautojen huolto on hoidettu Töölön varikolla.

Oheinen taulukko osoittaa toiminnan tasaisuuden viime vuosina:

	1961	1962	1963	1964	1965
Moottorivaunujen täyskorjauksia ...	55	42	42	43	41
Perävaunujen täyskorjauksia	2	6	11	15	6
Moott. vaunujen suuria osakorjauksia	169	153	165	163	194
Perävaunujen suuria osakorjauksia ..	11	28	37	27	19
Ratamoottorien korjauksia	361	321	360	358	257
Kolhiokorjauksia	537	544	520	616	659
Ulkopuolisia maalauksia	12	35	17	38	25
Pieniä huoltokorjauksia	8 610	9 770	9 360	9 290	9 670
Linjalla suor. korjauksia	3 780	4 600	4 060	4 130	4 220
Johdinautokorjauksia	681	637	536	431	385
Johdinautokorjauksia linjalla	509	557	466	434	456

Varsinaisen liikennekaluston huolto- ja korjaustöiden lisäksi valmistettiin ja korjattiin erilaista korjaamo- ja varastokalustoa.

Rataverkoston tavanmukaisen kunnossapidon lisäksi suoritettiin muutamia suu-
reikkoja ratarakennustöitä, kuten Porvoonkadun ja Sturenkadun risteyksen uusi-
minen, Mechelininkadun ja Lapinlahdenkadun kulmauksen uudelleenjärjestely
ja Arkadiankadulla Runebergin- ja Fredrikinkadun välillä. Ajojohtotöistä olivat
suurimpia Fredrikinkadun, Arkadiankadun ja Runeberginkadun yksisuuntaista-
amisen aiheuttama johdinautolinjojen muutos, Lant. Brahenkadun—Porvoonka-
dun risteyksen ajojohtojen kannatinrakenteet sekä vaihteenkäntö- ja lämmitys-
laitteet. Vaihteiden sähkölämmityslaitteita on asennettu useisiin risteyksiin.

Rata- ja johdinverkostossa tapahtuneet muutokset ilmenevät seuraavasta taulu-
kosta:

	1961	1962	1963	1964	1965
	m	m	m	m	m
Linjaraiteiden pituus.....	79 890	78 980	79 060	78 990	78 830
Ratapiha- ja halliraitteiden pituus ..	14 950	14 340	14 310	14 290	14 290
Uutta raidetta rakennettu tai vanhaa uusittu	550	1 610	940	2 590	1 000
Ajoverkoston kokonaispituus	106 610	107 920	105 970	104 880	103 620
Raitioteiden ajoverkosto	94 830	97 320	95 870	94 280	93 120
Johdinautojen ajoverkosto	11 780	10 600	10 070	10 070	10 500

RAKENNUSTOIMINTA JA -SUUNNITELMAT

Liikennelaitoksen tärkein rakennushanke toimintavuoden aikana oli Vartiokylän varikko, jonka varsinaiset rakennustyöt aloitettiin maaliskuussa. Harjannostajaisia vietettiin 19 päivänä marraskuuta.

Syksyllä aloitettiin myös varikon hoitohenkilökunnan kolme asuntoa käsittävän rivitalon suunnittelutyöt. Lisäksi on tekeillä luonnospiirustukset liikennelaitoksen ja vesilaitoksen yhteisistä kerrostaloista, jotka on tarkoitus rakentaa Herttoniemeen Siilitien varrelle.

Huomattava rakennushanke on Koskelan varikkoalueen 300 hengen väestönsuoja, josta laadittiin alustavat piirustukset.

Liikennelaitoksen pääkonttorin muuttaessa vuokratiloihin Hakaniemeen suoritettiin näissä uusissa tiloissa sekä Ruskeasuon konttoritiloissa pieniä muutostöitä.

Laitoksen poliklinikan laajentamiseksi Töölössä tehtiin alustavat suunnitelmat.

Vallilan hallialueen öljylämmitysjärjestelmä valmistui ja vastaavat suunnitelmat laadittiin Töölön alueelle.

HENKILÖKUNTA, SOSIAALI- JA TIEDOTUSTOIMINTA

Laitoksen henkilökunnan määrä lisääntyi jonkinverran edelliseen vuoteen nähden ja oli kertomusvuoden lopussa 4 096 henkilöä, jakautuneena eri tehtäviin oheisen taulukon mukaan. Laitoksen palvelukseen otettiin kertomusvuoden aikana 294 henkilöä. Palveluksesta erosi 213 henkilöä, joista 98 siirtyi eläkkeelle. Eläkettä saavia oli kaikkiaan vuoden lopussa 1 147 (ed. v. 1 080) henkilöä.

SOSIAALITOIMINTA

Sosiaali- ja henkilösuhdeasioissa opastettiin henkilökuntaa ja sen asuntotilannetta pyrittiin helpottamaan yhteistoimin kaupungin ao. viranomaisten kanssa.

Laitos varasi kiinteistövirastolta henkilökuntaa varten tontin Oulunkylästä, Kylävoudintien varrelta ja hankki asiantuntija-apua tontille rakennettavan talon suunnittelu- ja rahoituskysymyksissä.

Laitoksen asuntokiinteistöjen isännöitsijän tehtävät siirrettiin 1.11. sosiaali- ja tiedotusosastoon.

Osasto järjesti yhdessä AK:n matkatoimiston kanssa henkilökunnalle matkan Mallorcalle. Matkaan osallistui 11 henkilöä.

Henkilökunnan harrastustoiminta jatkui vilkkaana. Mieskuoromme hoiti yhteisen pohjoismaiden liikennelaitosten mieskuoropäivien isännöityden kiitettävällä tavalla. Urheiluseura RUS vietti 30-vuotisjuhlaansa.

TIEDOTUSTOIMINTA

Tiedotustoiminta kohdistui sekä laitoksen henkilökuntaan että matkustavaan yleisöön. Sisäisen tiedotuslehtisen »Meiltä ja muualta» toimituskuntaa lisättiin ja lehden toimintaa tehostettiin vastaavasti.

Uutistapahtumat sekä lautakunnan päätökset tiedotettiin yleisölle päivälehtien välityksellä. Yleisön lähettämiin kirjeisiin ja lehdissä esittämiin asiallisiin kirjeisiin vastattiin.

1.1.1966 voimaanastuneen kaikkien linjojen numeromuutoksia koskeva mainoslehtinen toimitettiin kaikkiin Helsingin talouksiin.

Myynti- ja neuvontatoimistot perustettiin Hämeentie 2:een ja Mannerheimintie 76:een sekä laitoksen markkinointia parannettiin.

KOULUTUSTOIMINTA

Liikennehenkilökunnan koulutusta on hoidettu aikaisempaan tapaan Koskelan koulutustiloissa.

Teknillistä koulutustoimintaa on suoritettu järjestämällä kursseja ja tiedotustilaisuuksia teknilliselle-, liikenne- ja varastohenkilökunnalle. Kaupunginhallituksen koulutustoimikunnan järjestämille kursseille on osallistunut runsaasti henkilökuntaa eri toiminta-alueilta. Muutamia henkilöitä on lisäksi lähetetty ulkopuolisille kursseille.

Oppisopimuksen tehneitä ammattioppilaita on ollut 26, joista 16 valmistui ammattitutkinnon suorittuaan nuoremmiksi ammattimiehiksi.

Oman ammattikoulun perustamissuunnitelma laadittiin. Liikennelaitoksen lautakunta hyväksyi suunnitelman ja teki vuoden lopussa kaupunginhallitukselle esityksen koulun perustamisesta.

PALOSUOJELUTOIMINTA

Varikoissa ja liikkuvassa kalustossa on sattunut kymmenkunta tulipalon alkua, jotka kuitenkin tehokkaiden sammutusvälineiden ja asiantuntevan henkilöstön ansiosta on saatu alkuvaiheessa sammutetuiksi.

Palokaluston täydentämiseksi on hankittu mm. pieni moottoriruisku sekä kolme isoa jauhesammuttajaa, jotka on sijoitettu Töölön, Vallilan ja Koskelan varikkoihin. Uuteen Varhan varikkoon on hankittu alkusammutuskalustoa.

Palotarkastuksissa todetut epäkohdat on korjattu. Eri palopiirien palomestarit ovat lisäksi tutustuneet yksityiskohtaisesti korjaamoihin ja varikkoihin mahdollisten tulipalojen varalta.

Uusille tarkastajille ja kuljettajille on pidetty luentoja sammutuskaluston käytöstä, eri toimintapisteiden hälytysjärjestelmistä sekä liikkuvaa kalustoa koskevista paloturvallisuusmääräyksistä.

TYÖTURVALLISUUSTOIMINTA

Turvallisuuden lisäämiseen on jatkuvasti kiinnitetty suurta huomiota. Työnjohto ja paikalliset työturvallisuuselimet ovat eri alueilla työskennelleet työturvallisuuden kehittämiseksi. Parannuksia on tehty ja epäkohtia korjattu.

Kaikilla työpaikoilla on suoritettu yleinen työturvallisuustarkastus, jossa on pyritty löytämään myös ns. piileviä tapaturmakohtia. Tarkastuksessa havaitut vaarakohdat on korjattu tai erilaisin toimenpitein tapaturmanvaara vähennetty mahdollisimman pieneksi.

Vuoden aikana toimeenpantiin koko laitosta käsittävä työturvallisuuskilpailu. Kilpailun tulokset olivat erittäin hyvät, sillä kaikki kilpailuryhmät onnistuivat alittamaan vuoden 1964 tapaturmamäärän, voittaja peräti 40 %:lla. Vähintään kolmen päivän sairausajan aiheuttaneiden tapaturmien määrä väheni 12,9 %:lla.

	Tapaturmien lukumäärä	Sairauspäivien lukumäärä
1963	489	7 639
1964	476	5 928
1965	475	5 181

ALOITETOIMINTA

Laitoksen piirissä tehtiin useita aloitteita. Näistä palkittiin viisi. Palkkioiden yhteissumma oli 660 markkaa. Kaikki palkitut aloitteet otettiin laitoksen käyttöön.

TUOTANTOKOMITEA

Tuotantokomitea kokoontui seitsemän kertaa ja käsitteli erinäisiä laitoksen toimintaan liittyviä kysymyksiä sekä teki niitä koskevia esityksiä laitoksen johdolle.

HENKILÖKUNNAN HUOLTOKONTTORI

Henkilökunnan huoltokonttorin jäsenmäärä oli vuoden päättyessä 2 891. Huoltokonttorin tilien kokonaissaldo vuoden vaihteessa oli 750 193 markkaa. Lainoja myönnettiin kaikkiaan 2 065 kappaletta, yhteismäärältään 818 925 markkaa.

LÖYTÖTAVARATOIMISTO

Löytötavaratoimistoon talteenotettujen esineiden lukumäärä oli vuoden lopussa 11 075, joista voitiin toimittaa omistajilleen takaisin 3 299 esinettä.

TERVEYDENTILANNE

Terveystilanne on ollut edellisiä vuosia huomattavasti parempi. Työpaikka-hygieniaan ja bioteknologiaan näkökohtiin on kiinnitetty lisääntyvää huomiota. Myönteisiä tuloksia tästä toiminnasta on selvästi havaittavissa.

Seuraavassa muutamia lukuja poliklinikan toiminnasta viime vuosina:

	1961	1962	1963	1964	1965
Vastaanotolla kävijöitä	18 251	21 219	18 684	21 455	20 953
Sairaita	10 229	11 248	10 492	13 283	12 291
Lääkärintodistuksia	3 882	6 294	4 835	4 767	5 513
Rc. uudistamisia.....	3 056	3 249	3 015	3 034	2 890
Tulotarkastuksia	453	428	306	300	289
Lääk. määr. lab.tutk.	2 274	3 452	3 589	5 325	4 694
Kotikäyntejä	214	293	148	236	275
Pienoisrtg. tark.	3 083	3 251	4 080	3 453	3 184
Tark.tutk.kuts.	139	70	77	74	3
Uusia tub.tapauksia	6	11	5	5	5

Henkilökuntaa lisättiin yhdellä lääkäriellä, terveysisarella ja toimistoapulaisella.

Korjaamoiden, huoltokorjaamoiden ja toimistojen henkilökuntaa tutkittiin silmäseulan avulla ja eräitä muita tutkimuksia suoritettiin henkilökunnan keskuudessa.

YHDISTELMÄ

Helsingin liikenteelle oli ominaista henkilöautojen määrän voimakas kasvu. Tämä vaikutti haittaavasti julkisen liikenteen sujuvuuteen varsinkin itäisillä esikaupunkialueilla ja toisaalta laitoksen taloudelliseen tulokseen. Matkustajien lukumäärä väheni edellisestä vuodesta viidellä miljoonalla ja oli kertomusvuoden aikana 141 485 554.

Matkalippujen hinnat pysyivät entisellään.

Vaikka laitoksen menot jäivät arvioitua pienemmiksi, kasvoi laitoksen tappio edelliseen vuoteen verrattuna. Tämä johtui pääasiallisesti palkka- ja eläkemenojen kasvamisesta ja matkojen lukumäärän vähentymisestä. Henkilöstömenot olivat 70,8 % kaikista menoista. Eläkeläisten määrä oli vuoden lopussa 1 147 henkilöä.

Matkustajapalvelua tehostettiin lisäämällä paikkakilometrejä ja suorittamalla eräitä parannuksia ajokalustoon. Kaksi uutta myynti- ja neuvontatoimistoa perustettiin ja tiedotustoimintaa lisättiin. Turistipalvelua varten varustettiin kaksi 3-linjan raitiovaunua kuulutusvälinein reitin varrella olevien nähtävyyksien esittelyä varten. Yksi uusi linja-autoreitti (n:o 15) perustettiin ja eräät linjat mukautettiin reittimuutoksin palvelemaan liikennetarvetta entistä paremmin.

Ajokalustoa lisättiin. Lisäysten ja romutusten avulla alennettiin kaluston keskiikää huomattavasti. Kaluston hankinnoissa pyrittiin matkustusmukavuuden lisäämiseen ja kuljettajarahastuksen soveltamiseen. Kaluston määrän ja ajokilometriä lisääntymisestä huolimatta voitiin korjaamohenkilökuntaa vähentää rationaalisoinnin avulla. Palkkausperiaate muutettiin aikapalkasta suorituspalkkaukseen.

Vartiokylän varikon rakennustyöt aloitettiin maaliskuussa, mutta alueen valmistuminen siirtyi vuoden 1966 puolelle.

Henkilökunnan terveydentila oli tyydyttävä. Poliklinikan toimintaa tehostettiin mm. lisäämällä lääkintähenkilökuntaa ja täydentämällä välineistöä.

Henkilökunnan koulutusta kehitettiin edelleen ja työturvallisuuden edistämiseen kiinnitettiin erityisesti huomiota järjestämällä mm. työturvallisuuskilpailu eri osastojen kesken. Työtapaturmien määrä laski 13 % edellisestä vuodesta.

Henkilökunnan harrastustoimintaa tuettiin monin tavoin.

Kertomusvuoden lopulla suoritettiin perusteellisia tutkimuksia kuljettajarahastukseen siirtymiseksi, mutta sen toteuttaminen siirtyi vuoden 1966 puolelle.

Raitiolinjat v. 1965

N:o	Linja	Liikennöimisaika
1	Kauppatori — Käpylä.....	1.1.—31.12.
1A	Eira — Käpylä	»
3B	Eira — Erottaja — Kallio — Töölö — Kauppatori — Eira	»
3T	Eira — Kauppatori — Töölö — Kallio — Erottaja — Eira	»
4	Kirurgi — Munkkiniemi	»
4A	Erottaja — Munkkiniemi	»
4S	Kauppatori — Munkkiniemi	»
5	Katajanokka — Töölöntori	»
6	Hietalahti — Arabia	»
7	Etu-Töölö— Sörnäinen	»
8	Salmisaari — Vallila	»
9	Kauppatori — Vallila	»
10	Linjat — Ruskeasuo	»
10N	Arabia — Ruskeasuo	»
10S	Kauppatori — Ruskeasuo	»

Keskikaupunkiautolinjat v. 1965

N:o	Linja	Liikennöimisaika
13	Kauppatori — Etu-Töölö	1.1.—21. 2.
13	Marian sairaala — Kauppatori — Etu-Töölö	22.2.—31.12.
13S	Kauppatori — Etu-Töölö (Hietaniemi)	1.1.—21. 2.
13S	Marian sairaala — Kauppatori — Hietaniemi	22.2.—31.12.
14	Eira — Tukholmankatu	1.1.—31.12.
14A	Viisikulma — Tukholmankatu	»
15	Siltasaari — Taka-Töölö	1.6.—31.12.
16	Punavuoret — Kruununhaka	1.1.—31.12.
16A	Munkkisaari — Kruununhaka	»
17	Merikatu — Aleksis Kivenkatu	»
18	Kruununhaka — Lastenlinna	1.1.—31.8.
18	Kruununhaka — Meilahden Klinikat	1.9.—31.12.
19	Eläintarha — Pasila	1.1.—31.12.
21	Erottaja — Seurasaari	»
23	Erottaja — Lauttasaari (Isokaari)	»
23A	Erottaja — Lauttasaari (Katajaharju)	»
23N	Rautatientori — Lauttasaari	»
24	Rautatientori — Lauttasaaren teollisuusalue	1.1.—11. 7.
24	Asema-aukio — Lauttasaaren teollisuusalue	12.7.—31.12.
24A	Rautatientori — Lauttasaaren teollisuusalue	1.1.—11. 7.
24A	Asema-aukio — Lauttasaaren teollisuusalue	12.7.—31.12.
30	Vanha kirkkopuisto — Kulosaari	1.1.—31.12.
72	Kauppatori — Sörnäinen	20.4.—31.10.
100	Ruskeasuo — Invaliidisäätiö	1.1.—31.12.

Esikaupunkilinjat v. 1965

N:o	Linja	Liikennöimisaika
22	Vanha kirkkokuisto — Etelä-Haaga	1.1.—31. 8.
22	Simonkenttä — Etelä-Haaga	1.9.—31.12.
25	Vanha kirkkokuisto — Malminkartano	1.1.—31. 8.
25	Simonkenttä — Malminkartano	1.9.—31.12.
26	Vanha kirkkokuisto — Konala	1.1.—31. 8.
26	Simonkenttä — Konala	1.9.—31.12.
26N	Erottaja — Konala	1.1.—31. 8.
26N	Rautatientori — Konala	1.9.—31.12.
27	Erottaja — Kaarela	1.1.—31.12.
27N	Erottaja — (Kannelmäki) — Kaarela	1.1.—31. 8.
27N	Rautatientori — (Kannelmäki) — Kaarela	1.9.—31.12.
28	Erottaja — Kannelmäki	1.1.—31.12.
29	Vanha kirkkokuisto — Lassila	1.1.—31. 8.
29	Simonkenttä — Lassila	1.9.—31.12.
32	Rautatientori — Länsi-Herttoniemi (Eränkävijäntori)	1.1.—31.12.
32N	Rautatientori — (Kulosaarentie) — Länsi-Herttoniemi	»
33	Rautatientori — Marjaniemi	»
34	Pajamäki — Länsi-Herttoniemi (Siilitie)	»
34S	Rautatientori — Länsi-Herttoniemi (Siilitie)	»
34V	Rautatientori — Pajamäki	1.1.—31. 8.
34V	Simonkenttä — Pajamäki	1.9.—31.12.
35	Rautatientori — Roihuvuori	1.1.—31.12.
36	Rautatientori — Jollas	»
37	Rautatientori — Santahamina	»
38	Rautatientori — Kaitalahti	»
41	Rautatientori — Vartioharju	»
41A	Rautatientori — Vartioharju	1.1.—31. 1.
41N	Rautatientori — (Puotila) — Vartioharju	1.1.—31.12.
42	Rautatientori — Puotila	»
43	Rautatientori — Myllypuro	»
44	Rautatientori — Puotinharju	»
50	Marian sairaala — Koskela	»
51	Rautatientori — Oulunkylä (Veräjämäki)	»
52	Rautatientori — Maunula	»
53	Rautatientori — Itä-Pakila	»
53A	Rautatientori — Oulunkylä (Patola)	»
54	Rautatientori — Länsi-Pakila	»
54A	Rautatientori — Suursuo	»
54N	Rautatientori — (Maunula) — Länsi-Pakila	»
55	Erottaja — (Maunula) — Länsi-Pakila	»
55A	Erottaja — Suursuo	»
71	Sörnäinen — Pajamäki	»
71A	Sörnäinen — Strömbergin tehdas	1.9.—31.12.
73	Eränkävijäntori — Roihuvuori — Reposalmen uimaranta	15.6.—17. 8.

LIKENNELAITOKSEN LINJOJEN KANNATTAVUUS V. 1965

RAITIOLIIKENNE

Linja	Ajokm (Linja- ja halliajo)	Paikkakm (tuhansia)	Matkat	mtk/ 100 pkm	Tuotot		Kustannukset		Katetuotto		
					mk	p/mtk	mk	p/mtk	mk	%	
1	898 424	75 029	3 657 754	4,9	1 325 766	36,2	1 642 927	44,9	—	317 161	— 23,9
3B	901 617	80 162	7 149 550	8,9	2 587 772	36,2	1 809 658	25,3	+	778 114	+ 30,1
3T	908 364	80 697	6 546 253	8,1	2 351 595	35,9	1 809 121	27,6	+	542 474	+ 23,1
4	1 392 300	126 099	6 662 663	5,3	2 405 268	36,1	2 395 592	36,0	+	9 676	+ 0,4
5	495 436	42 569	3 866 258	9,1	1 423 388	36,8	1 120 593	29,0	+	302 795	+ 21,3
6	932 901	92 186	5 549 230	6,0	2 021 479	36,4	1 799 615	32,4	+	221 864	+ 11,0
7	718 004	67 367	5 088 753	7,6	1 857 900	36,5	1 547 174	30,4	+	310 726	+ 16,7
8	733 186	63 670	3 242 226	5,1	1 214 057	37,4	1 376 332	42,5	—	162 275	— 13,4
9	270 725	18 242	1 581 125	8,7	583 213	36,9	576 604	36,5	+	6 609	+ 1,1
10	1 159 731	101 328	5 952 983	5,9	2 166 023	36,4	2 167 508	36,4	—	1 485	— 0,1
Raitiolinjat Kuljetusm. yhteiset	8 410 688	747 349	49 296 795	6,6	17 936 461	36,4	16 245 124	33,0	+	1 691 337	+ 9,4
					441		7 739 696		—	7 739 255	
Raitioliikenne	8 410 688	747 349	49 296 795	6,6	17 936 902	36,4	23 984 820	48,7	—	6 047 918	— 33,7

DIESELAUTOLIIKENNE

Linja	Ajokm (Linja- ja halliajo)	Paikkakm (tuhansia)	Matkat	mtk/ 100 pkm	Tuotot		Kustannukset		Katetuotto		
					mk	p/mtk	mk	p/mtk	mk	%	
13	323 398	18 340	784 859	4,3	303 928	38,7	540 684	68,9	—	236 756	— 77,9
14	908 770	52 489	5 675 036	10,8	2 043 660	36,0	1 295 422	22,8	+	748 238	+ 36,6
15	41 980	1 840	60 270	3,3	24 357	40,4	80 452	133,5	—	56 095	—230,3
16	403 980	21 846	1 614 843	7,4	606 957	37,6	654 887	40,6	—	47 930	— 7,9
17	715 963	39 720	4 381 137	11,0	1 629 471	37,2	1 103 707	25,2	+	525 764	+ 32,3
18	637 648	35 701	2 513 572	7,0	933 513	37,1	894 224	35,6	+	39 289	+ 4,2
19	103 548	5 766	209 794	3,6	100 165	47,7	169 825	80,9	—	69 660	— 69,5
21	107 497	6 205	205 755	3,3	93 692	45,5	150 027	72,0	—	56 335	— 60,1
23	1 451 500	77 413	5 166 144	6,7	2 070 749	40,1	1 918 914	37,1	+	151 835	+ 7,3
24	1 278 282	64 631	3 869 317	6,0	1 672 251	43,2	1 856 873	48,0	—	184 622	— 11,0
72	4 555	146	14 394	9,8	6 554	45,5	7 921	55,0	—	1 367	— 20,9
100	18 363	1 070	43 323	4,0	18 308	42,3	58 260	134,5	—	39 952	—218,2
Keskik. linjat	5 995 484	325 167	24 538 444	7,5	9 503 605	38,7	8 731 196	35,6	+	772 409	+ 8,1

31. Liikennelaitos

Linja	Ajokm (Linja- ja hallitajo)	Paikkakm (tuhansia)	Matkat	mtk/ 100 pkm	Tuotot		Kustannukset		Katetuotto	
					mk	p/mtk	mk	p/mtk	mk	%
22	886 857	49 448	2 506 164	5,1	1 260 187	50,3	1 129 215	45,1	+ 130 972	+ 10,4
25	207 301	11 829	174 603	1,2	99 040	56,7	203 868	116,8	- 104 828	-105,8
26	1 189 124	64 936	2 534 453	3,9	1 358 277	53,6	1 315 940	51,9	+ 42 337	+ 3,1
27	607 945	33 737	738 353	2,2	407 490	55,2	587 585	79,6	- 180 095	- 44,2
28	1 549 845	84 724	3 503 084	4,1	1 687 217	48,2	1 776 693	50,7	- 89 476	- 5,8
29	96 353	4 798	76 391	1,6	40 765	53,4	122 417	160,3	- 81 652	-200,8
30	492 511	26 414	1 092 463	4,1	467 095	42,8	584 314	53,5	- 117 219	- 25,1
32	929 765	49 857	1 984 071	4,0	986 307	49,7	1 075 122	54,2	- 88 815	- 9,0
33	311 167	16 635	372 328	2,2	208 459	56,0	305 922	82,2	- 97 463	- 46,8
34	2 282 415	130 029	5 805 686	4,5	2 786 694	48,0	2 498 923	43,0	+ 287 771	+ 10,3
35	1 252 957	66 344	3 223 986	4,9	1 596 593	49,5	1 440 219	44,7	+ 156 374	+ 9,8
36	462 378	25 055	660 410	2,6	364 637	55,2	496 806	75,2	- 132 169	- 36,2
37	596 168	32 923	879 482	2,7	501 137	57,0	638 754	72,6	- 137 617	- 27,5
38	177 164	9 271	172 834	1,9	96 474	55,8	184 320	106,8	- 87 846	- 91,1
41	1 021 816	57 873	1 651 786	2,9	961 193	58,2	998 427	60,4	- 37 234	- 3,9
42	1 465 347	80 462	2 339 657	2,9	1 351 269	57,8	1 510 711	64,6	- 159 442	- 11,8
43	1 455 266	75 064	2 614 721	3,5	1 526 987	58,4	1 618 052	61,9	- 91 065	- 6,0
44	392 295	18 737	453 740	2,4	266 023	58,6	485 933	107,1	- 219 910	- 82,7
50	770 266	45 478	2 599 402	5,7	1 159 716	44,6	1 083 696	41,7	+ 76 020	+ 6,6
51	1 350 159	75 397	3 362 552	4,6	1 568 185	46,6	1 566 050	46,5	+ 2 135	+ 0,1
52	812 260	45 025	1 738 096	3,9	855 148	49,2	968 777	55,7	- 113 629	- 13,2
53	862 691	46 337	1 869 186	4,0	964 835	51,6	1 020 680	54,9	- 55 845	- 5,8
54	1 471 205	80 163	3 379 187	4,2	1 689 148	50,0	1 655 485	49,0	+ 33 663	+ 2,0
55	1 259 512	68 031	2 590 937	3,8	1 297 483	50,1	1 427 934	55,1	- 130 451	- 10,1
71	570 666	27 501	994 984	3,7	516 612	52,0	826 157	83,0	- 309 545	- 59,9
73	2 927	98	7 260	7,4	3 392	46,7	4 021	55,4	- 629	- 18,5
Esikaup. linjat	22 466 360	1 226 166	47 325 816	3,9	24 020 363	50,8	25 526 021	53,9	- 1 505 658	- 6,3
Autolinjat yht. Kuljetusmuod. yhteensä	28 461 844	1 551 333	71 864 260	4,6	33 523 968	46,6	34 257 217	47,7	- 733 249	- 2,2
					10 115		7 612 866		- 7 602 751	
Autoliikenne	28 461 844	1 551 333	71 864 260	4,6	33 534 083	46,7	41 870 083	58,3	- 8 336 000	- 24,9
Raitoliikenne	8 410 688	747 349	49 296 795	6,6	17 936 902	36,4	23 984 820	48,7	- 6 047 918	- 33,7
Autoliikenne	28 461 844	1 551 333	71 864 260	4,6	33 534 083	46,7	41 870 083	58,3	- 8 336 000	- 25,9
Yhteensä	36 872 532	2 298 682	121 161 055	5,3	51 470 985	42,5	65 854 903	54,4	-14 383 918	- 27,9
Laivaliikenne					176 308		185 962		- 9 654	- 5,5
Asuntokiint.					208 244		268 289		- 60 045	- 28,8
Yhteiset			20 324 499		9 672 856		12 209 322		- 2 536 466	
Yhteensä	36 872 532	2 298 682	141 485 554	6,2	61 528 393	43,5	78 518 476	55,5	-16 990 083	- 27,6
Pääoman korko 6 %							4 834 168		4 834 168	
							73 684 308		-12 155 915	- 16,5

Linjakohtaiset kustannukset 50 502 341 mk 64,7 %

Kuljetusmuotokustannukset 15 352 562 mk 19,7 %

Yhteiset kustannukset 12 209 322 mk 15,6 %

78 064 225 mk 100 %

Liikennelaitoksen kantaomaisuuden muutokset v. 1965

	Arvo 1. 1. 65	Lisäykset			Vähennykset			Arvo 31. 12. 65
		Taloustar- vion pääoma- määrärahoilla hankittu	Kesken- eräisistä uudishan- kinnoista siirretty	Muut lisäykset (liite)	Poistot	%	Muut vähenn- ykset (liite)	
1. Liikennekiinteistöt								
a. Tontit ym.	4 587 074	—	—	—	—	0	—	4 587 074
b. Rakennukset ym.	25 283 183	1 410 920	1 652 077	—	688 906	2½	—	27 657 274
c. Liikennekioskit	81 171	1 817	—	—	14 057	10	—	71 931
								32 316 279
2. Asuntokiinteistöt								
a. Tontit	444 850	—	—	—	—	0	—	444 850
b. Rakennukset	953 167	19 591	18 741	—	37 528	1½	—	953 971
3. Radat ja ajojohdot ...	7 303 172	26 145	117 430	—	658 068	5	—	6 788 679
4. Raitiovaunusto								
a. Moottori- ja perä- vaunut	21 201 471	—	—	1)	1 294 311	4	4) 1 010	19 906 150
b. Työvaunut	183 238	59 428	47 430	20 820	61 076	15	—	249 840
								20 155 990
5. Linja-autovaunusto								
a. Linja-autot	18 993 609	4 610 836	1 634 784	2)	4 114 452	12	5) 16 444	21 108 333
b. Työautot	53 105	—	2 024	7 507	17 776	15	—	44 860
								21 153 193
6. Johdinautovaunusto								
a. Johdinautot	174 800	—	—	—	26 770	10	—	148 030
b. Työvaunut	2 950	—	—	—	1 110	15	—	1 840
								149 870
7. Johdinautojen ajojoh- dot	95 459	—	—	—	10 289	5	—	85 170
8. Henkilö-, radio- ja varastojen autot ...	60 650	44 894	7 492	3)	15 125	15	—	97 911
9. Lautta	49 994	—	—	8 937	14 596	6	—	44 335
10. Kalusto	898 052	83 062	86 986	—	126 813	10	—	941 287
11. Puhelinosuudet	127 300	—	—	—	—	—	—	127 300
12. Keskeneräiset uudis- hankinnat	73 216	3 625	15 885	—	—	—	6) 19 810	72 916
	80 569 461	6 260 318	3 582 849	37 264	7 080 877		37 264	83 331 751

Poistosummaan mk 7 080 877 sisältyy kantaomaisuuden myynnistä ja romutuksesta johtuvia ylimääräisiä poistoja mk 126 266 seuraavasti: 4a 51 590, 4b 2 886, 5a 69 550, 8 2 240.

Liite

Selvitys kantaomaisuuden muista lisäyksistä

1. Moottorivaunu HKL-121 muutettu har- javaunuksi H-24	20 820
2. Pienoisbussi HKL-3 siirretty linja-auto- jen ryhmästä työautoihin HKL-1583 ...	7 507
3. Sylintereitä ym. siirretty linja-autojen ryhmästä	8 937
	<u>37 264</u>

Selvitys kantaomaisuuden muista vähennyksistä

4. Moottorivaunu HKL-121 muutettu har- javaunuksi H-24	1 010
5. Pienoisbussi HKL-3 siirretty linja-auto- jen ryhmästä työautoihin HKL-1583 ...	7 507
Sylintereitä ym. siirretty linja-autojen ryhmästä	8 937
6. Moottorivaunu HKL-121 muutettu har- javaunuksi H-24	19 870
	<u>37 264</u>

HENKILÖKUNNAN RAKENNE JA MUUTOKSET v. 1965

Osastot	Virkasuhde				Työsopimus- suhde		Yhteensä			Erotus v:een 1964 verraten
	Vak.		Tp.		M	N	M	N	Yht.	
	M	N	M	N						
Johtajat	4	—	—	—	—	—	4	—	4	—
Kansliaosasto	1	—	2	4	—	—	3	4	7	—
Järjestelyosasto	—	—	1	—	7	1	8	1	9	— 19
Sosiaali- ja tiedotus- osasto	1	—	—	1	—	—	1	1	2	
Talous- ja laskenta- osasto	—	—	32	39	9	36	41	75	116	+ 31
Hankintaosasto	—	—	10	10	38	16	48	26	74	— 2
Autoliikenneosasto	—	—	979	807	—	59	979	866	1 845	+ 93
Raitioliikenneosasto	1	—	481	440	—	27	482	469	951	— 2
Liikennesuunnittelu- osasto	1	—	3	1	2	4	6	5	11	+ 2
Autokorjaamo- osasto	1	—	11	2	463	35	475	37	512	— 5
Raitiovaunukorjaa- mo-osasto	1	—	18	1	301	57	320	58	378	— 11
Rataosasto	—	—	13	1	151	6	164	7	171	— 4
Teknillinen suunnit- teluosasto	—	—	2	1	11	2	13	3	16	— 2
Koko henkilökunta	10	—	1 552	1 307	982	243	2 544	1 552	4 096	+ 81